

Jaarstukken 2018

WERKBEDRIJF
Lucrato

Inhoudsopgave

JAARSTUKKEN

Jaarverslag

Bericht van bestuur en directie	5
Bestuur directie, management en georganiseerd overleg	9
De Ondernemingsraad	11
Sociaal	13
Human Resources en Beleid	16
Werkgeversdienstverlening	18
Financieel 2018	21
Paragrafen	23

Jaarrekening

Inleiding jaarrekening	31
Balans per 31 december 2018	32
Overzicht van baten en lasten	35
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	37
Toelichting op de balans	41
Toelichting op het Overzicht van baten en lasten	49
Overzicht van gerealiseerde baten en lasten per taakveld	59
Begrotingsrechtmatigheid	61
Controleverklaring accountant	63

Bericht van bestuur en directie

2018: het eerste (formele) jaar van Werkbedrijf Lucrato.....

“De kleuren worden de komende jaren aangebracht”, zo schreven we in het Jaarverslag 2017.

We durven te zeggen: er is kleur op het gezicht van Werkbedrijf Lucrato gekomen, maar veel belangrijker nog: er is kleur op de gezichten van de vele kandidaten en SW-collega's gekomen, die wij elke dag met veel plezier ontwikkelen, bemiddelen en begeleiden.

Ruim 30 collega's vanuit de gemeenten Apeldoorn, Epe en Heerde vormden vanaf 1 januari 2018 samen met de collega's van Felua-groep het team van ons werkbedrijf. Wat al gauw bleek: het team kent vele stemmen, maar spreekt vanuit één hart. Het hart voor de kandidaten en de SW-collega's. Onze kernwaarden, vreugde, verbinding en vertrouwen zijn merkbaar als je Werkbedrijf Lucrato bezoekt, collega's spreken of in de samenwerking met al onze (keten)partners.

Het leverde mooie resultaten op, al blijft er ook nog genoeg werk aan de winkel.

Zonder volledig te kunnen zijn volgt hieronder een greep uit onze resultaten en activiteiten:

Onze grootste trots: de uitstroomcijfers voor zowel de Participatiewet als de SW

Apeldoorn

<i>Omschrijving</i>	<i>Doel</i>	<i>Resultaat</i>	<i>Vershil</i>
Prestatieafspraken Lucrato			
WWB Bestandsontwikkeling: verhouding tussen instroom en uitstroom	1,08	1,20	+ 0,12
Uitstroom WWB statushouders volledig of gedeeltelijk naar werk en studie)	50	180	+130

Epe

<i>Omschrijving</i>	<i>Doel</i>	<i>Resultaat</i>	<i>Vershil</i>
Prestatieafspraken Lucrato			
Uitstroom WWB volledig of gedeeltelijk naar werk en studie	60	95	+35

Heerde

<i>Omschrijving</i>	<i>Doel</i>	<i>Resultaat</i>	<i>Vershil</i>
Prestatieafspraken Lucrato			
Uitstroom WWB volledig of gedeeltelijk naar werk en studie	34	33	-1
Behoud werk mensen met loonkostensubsidie	90%	90%	0

SW

<i>Omschrijving</i>	<i>Doel</i>	<i>Resultaat</i>	<i>Vershil</i>
Begeleid Werken	97	102	+5
Detachering	183	167	-16
Groepsdetachering	568	544	-24
Totaal extern geplaatst	848	813	-35
Prestatieafspraken Lucrato			
Totaal extern geplaatst (%)	70,0%	68,5%	-1,5%

Nieuw Beschut Werk

<i>Omschrijving</i>	<i>Taakstelling</i>	<i>Resultaat</i>	<i>Vershil</i>
Apeldoorn	48	29	-19
Epe	8	2	-6
Heerde	5	1	-4
Totaal	61	32	-29

- Eind 2018 hadden we 32 medewerkers Nieuw Beschut in dienst. Dat is nog lager dan de gemeentelijke taakstelling, maar in Nederland behoren wij met dit aantal nog altijd tot de koplopers.
- Het ziekteverzuim onder de SW collega's blijft met 16% hoog. Met name het verzuim bij de intern werkzame collega's blijkt hardnekkig. Met o.a. het contracteren van een nieuwe ARBO-dienstverlener en het aanstellen van een medewerker "Inzetbaarheid", gaan we in 2019 extra aandacht geven aan het verlagen van het verzuim. Het verminderen van het verzuim kent een bedrijfsvoering belang, maar is vooral van groot belang voor onze medewerkers. Zij verdienen de juiste aandacht.
- In een geslaagde samenwerking met Aventus hebben we 12 VSO/PRO leerlingen een BBL-opleiding aangeboden op de Egerlaan. 9 leerlingen kregen een baan bij Dros Schoonmaak en Van der Valk. 3 leerlingen gingen verder op het MBO.
- In het Gildenhuis in Heerde loopt de pilot "Op weg naar werk" ook in 2018 nog door. In deze pilot worden kandidaten ondersteund in het krijgen van meer regie op alle leefgebieden.
- In september vestigde Pluryn zich op de Egerlaan met jongeren en volwassenen. Daarmee werd Pluryn een onderdeel van de infrastructuur naar werk.
- De vacature-café's Apeldoorn en Epe werden druk bezocht door werkgevers en kandidaten en leverden vele geslaagde matches op.
- Ons Arbeidsdiagnosecentrum heeft voor het UWV praktijkassessments uitgevoerd die een bijdrage kunnen leveren aan de re-integratie van kandidaten naar betaald werk.
- De "Werkclub", de naam van onze werkwijze om statushouders te scholen en aan werk te helpen, heeft mooie resultaten opgeleverd. Er wordt intensief samengewerkt met A&I (Apeldoorn), Vluchtelingenwerk, onderwijsorganisaties, werkgevers en andere maatschappelijke organisaties. Werkbedrijf Lucrato voert hierbij de regie, zodat er een eensluidende aanpak wordt gehanteerd, die veel duidelijkheid biedt aan de statushouders.
- In samenwerking met het Regionaal Centrum voor Technologie (RCT) van de provincie Gelderland, TNO en Cedris onderzoeken we binnen de regio of technologie de afstand tussen kandidaten en de arbeidsmarkt (gedeeltelijk) kan overbruggen, zodat werkgevers meer arbeidspotentieel tot hun beschikking krijgen en meer mensen betaald aan het werk kunnen.
- In de pilot voor jongeren "Thuiszitten is geen optie" zijn we gestart om jongeren tussen de 18 en 27 jaar aan werk en/of opleiding te helpen. De eerste resultaten zijn bemoedigend.
- In onze arbeidsmarktbenadering focussen we ons vooral op kansrijke branches. In brancheteams, waarin we nauw samenwerken met UWV, EZ van de drie gemeenten en Aventus benaderen we de werkgevers.
- We zijn voor de gemeente Heerde actief binnen het regionaal werkbedrijf Zwolle en we zijn vertegenwoordigd in Bedrijven Contact Heerde (BCH).
- Het onderzoek onder onze reguliere medewerkers naar Sociale veiligheid leverde op dat de collega's zich bijna zonder uitzondering heel veilig voelen binnen Werkbedrijf Lucrato. Dat achten wij een heel groot goed!
- Voor kandidaten en SW-collega's is er, in samenwerking met de eenheid Activering & Inkomen van de gemeente Apeldoorn, een tweewekelijks spreekuur "Centenkwesties" georganiseerd, waar mensen terecht kunnen voor financieel advies.
- Tijdens het in april gehouden CleanTech Tomorrow congres werd er aandacht geschonken aan het ambassadeursnetwerk Apeldoorn en Epe Scoort.
- Yasmin Cegerek (Heerde), Erik Visser (Epe) en Mark Sandmann (Apeldoorn, voorzitter) vormen het nieuwe bestuur van Werkbedrijf Lucrato. De eerste vergadering in de nieuwe samenstelling vond plaats op 4 juni 2018.

- Post.nl opende in augustus een sorteercentrum in Apeldoorn. Wij zijn, samen met het UWV, gevraagd om de ochtendploeg te bemensen. In relatief korte tijd hebben we 25 mensen aan een betaalde baan geholpen.
- Op 23 mei is de nieuw samengestelde Ondernemingsraad geïnstalleerd. De OR bestaat uit 5 leden uit de Kiesgroep SW en 4 leden uit de Kiesgroep Ambtelijk. De samenwerking met de OR verloopt heel plezierig.
- Het financiële resultaat is beduidend beter uitgevallen dan begroot. Het exploitatietekort van € 238k valt € 438k beter uit dan begroot. Aan dit resultaat liggen o.a. een goede kostenbeheersing en een meevallende SW-subsidie ten grondslag. Nadere details omtrent het resultaat vindt u in de financiële paragraaf.
- Tot slot: de samenwerking met de collega's van de gemeenten Apeldoorn, Epe en Heerde ervaren we als uiterst constructief.

We kijken terug op een succesvol eerste (formele) jaar van Werkbedrijf Lucrato, maar realiseren ons elke dag dat er nog teveel mensen niet mee kunnen doen op de arbeidsmarkt. Ook in 2019 zullen we ons voor die groep inwoners blijven inzetten.

24 juni 2019

24 juni 2019

M. Sandmann
Voorzitter bestuur

G. E. van Sunder
Algemeen directeur

Bestuur, directie, management en georganiseerd overleg

De bedrijfsvoeringsorganisatie Werkbedrijf Lucrato voert de Wet sociale werkvoorziening en taken op grond van de Participatie uit op grond van een gemeenschappelijke regeling tussen de gemeenten Apeldoorn, Epe en Heerde.

Met de invoering van de Participatiewet op 1 januari 2015 is Werkbedrijf Lucrato door de gemeente Apeldoorn als preferred supplier aangemerkt voor het bieden van dienstverlening voor de nieuwe, bredere doelgroep. De gemeente Epe en Heerde hebben Werkbedrijf Lucrato eveneens binnen hun beleidskaders als preferred supplier aangemerkt.

Bestuur en directie Werkbedrijf Lucrato

Het Bestuur bestaat uit wethouders Apeldoorn, Epe en Heerde en stuurt Werkbedrijf Lucrato op hoofdlijnen aan. Het lidmaatschap en de zittingstermijn van de bestuursleden zijn gekoppeld aan die van de gemeenteraden.

De algemeen directeur is verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering.

De volgende personen hebben in 2018 zitting in het Bestuur:

Vanuit de gemeente Apeldoorn: Dhr. M. Sandmann (voorzitter/wethouder) vanaf juni 2018

- Dhr. J Kruithof tot en met mei 2018

Vanuit de gemeente Epe:

- Dhr. E. Visser (wethouder)

Vanuit de gemeente Heerde:

- Mw. Y. Cegerek(wethouder) vanaf juni 2018 Dhr. H.J. Berkhof tot en met mei 2018

Managementteam

Het Management van Werkbedrijf Lucrato bestaat in 2018 uit:

- Dhr. G.E. van Sunder (algemeen directeur)
- Dhr. J.M. van de Nieuwenhuyzen (manager Human Resources en Beleid)
- Dhr. J. van der Molen (manager Financiën & ICT)
- Dhr. E. van der Veen (directeur Werk)

Georganiseerd overleg:

Het georganiseerd overleg is het lokale overlegorgaan tussen bestuur, management en de aangesloten vakorganisaties. Het georganiseerd overleg heeft betrekking op de arbeidsvoorwaarden van ambtelijke medewerkers. In dit overleg hebben zitting:

Namens bestuur en directie Lucrato:

- Dhr. J. Kruithof (voorzitter bestuur voor de verkiezingen)
- Dhr. M. Sandmann (voorzitter bestuur na de verkiezingen_
- Dhr. G.E. van Sunder (algemeen directeur)
- Dhr. J.M. van de Nieuwenhuyzen (manager Human Resources)

Namens de werknemersvertegenwoordiging:

- Dhr. G.J. Boon (FNV Overheid)
- Dhr. M.D.J. Groenendijk (CNV Overheid)
- Dhr. R. van der Stege (CNV Overheid)

Namens de vakorganisaties

- Dhr. H. Haemers (FNV Overheid)
- Dhr. B. Hoogendam (CNV Overheid)

De Ondernemingsraad

Werkbedrijf Lucrato kent twee verschillende rechtspositionele regelingen. Medewerkers in het kader van de Wet Sociale Werkvoorziening en ambtelijk medewerkers, die de rechtspositie van de Gemeente Apeldoorn volgen. Gezamenlijk is er een ondernemingsraad (OR). De OR is in mei 2018 nieuw gekozen en bestaat uit 9 leden.

Er is gekozen voor twee kiesgroepen. Eén kiesgroep voor de ambtenaren (regulier) en één kiesgroep voor de Participatiewet-medewerkers (o.a. SW). Voor de ambtenaren zijn er vier en voor de Participatie/SW-medewerkers vijf zetels ter beschikking. Op grond van de Wet en de CAO sociale werkvoorziening, is er geen onderscheid tussen SW-bedrijven en andere bedrijven op het gebied van medezeggenschap. Voor de medewerkers van Werkbedrijf Lucrato geldt de Wet op de Ondernemingsraden (WOR).

In 2018 is de OR 8 keer bijeen geweest. Daarnaast zijn er 6 overlegvergaderingen met de Algemeen Directeur en de Manager Human Resource gehouden (waarvan één extra ingelast om de nieuwe OR te installeren).

Van alle vergaderingen worden verslagen gemaakt, waarvan het verslag van zowel de overlegvergaderingen als van de ondernemingsraadvergaderingen breed binnen Werkbedrijf Lucrato zijn verspreid. De Algemeen directeur en de manager Human Resources en Beleid ontvangen een kopie van de overlegvergaderingen. Daarnaast worden de contacten met de medewerkers aangehaald en wordt er met de directie gesproken over de stand van zaken, evenals toekomstige ontwikkelingen. In 2018 heeft de OR de verdere implementatie van Werkbedrijf Lucrato met veel belangstelling gevolgd en regelmatig besproken met de Algemeen directeur en Manager Human Resources en Beleid.

In juni 2018 is de nieuwe OR twee dagen op OR-cursus geweest.

De OR heeft in 2018 aandacht besteed aan veel uiteenlopende zaken waaronder:

- Instemmingsverzoek AVG privacy-beleid
- Instemmingsverzoek inzake een MTO (medewerkers tevredenheid onderzoek)
- Instemmingsaanvraag wijziging beleid veiligheidsschoenen
- Instemming voor de keuze van Mw. A. van Boxmeer als preventiemedewerker
- Instemming voor keuze Bedrijfspoli als nieuwe Arbodienstverlener
- Instemmingsverzoek Performance Management (nieuwe beoordelingssystematiek)

Ter informatie ontvangen:

- Werk- en meerjarenbegroting 2018 Werkbedrijf Lucrato.
- Memo MTO en Performance management dd. 5.6.2018
- Memo publiciteit rondom Meerjarenbegroting 2019-2022
- Advies van de Arbo-commissie inzake wijzigingen beleid veiligheidsschoenen.
- Brief over reclassering trajecten en procedure hierin
- Beantwoording door manager HR van vraag OR over AED apparaat in gebouw Oost
- Samenvatting uitkomsten onderzoek sociale veiligheid definitief d.d. 5.11.2018

Binnen de OR zijn twee vaste commissies actief, te weten de Financiële commissie en de ARBO-Welzijn commissie. Deze commissies bereiden onder andere de stukken voor die op de agenda van de OR staan. In deze twee vaste commissies zijn diverse relevante zaken besproken:

Financiële commissie:

- Jaarverslag 2017
- Maandrapportages 2018
- Begroting 2019

Arbo Welzijn commissie:

Deze commissie behandelt op verzoek van de OR onderwerpen die te maken hebben met veiligheid, gezondheid, welzijn en milieu. De commissie is 9 maal bijeen geweest in de oude samenstelling, te weten Wout van de Waal (voorzitter), Ramazan Keles en Wim van der Velde.

Vanaf het najaar 2018 is de Arbo-Welzijnscommissie opnieuw samengesteld met: Wout van de Waal (voorzitter), Simon Ruiling, Ramazan Keles en Wim van der Velde.

Gebruikelijke onderwerpen die in de Arbo-Welzijnscommissie worden behandeld zijn ziekteverzuim en ongevallen rapportages, monitoren RI&E/plannen van aanpak en Preventief Medisch Onderzoek rapportages. Daarnaast is er overleg geweest met de nieuwe Kwaliteit, Arbo en Milieu- (KAM) adviseur. Met haar zijn o.a. de wijzigingen in het beleid rondom veiligheidsschoenen besproken. Hierover is door de Arbo-Welzijn commissie een advies neergelegd bij de OR. De adviespunten hieruit zijn meegenomen in de adviesaanvraag.

Samenstelling Ondernemingsraad per 31-12-2018

Het Dagelijks Bestuur van de OR bestaat uit:

• Voorzitter	Albert Mein
• Ambtelijk Secretaris	Lizzy Kool
• Vicevoorzitter	Marian van Schie

Overige OR leden:

- Leny Ham
- Lucienne Verboon
- Ramazan Keles
- Simon Ruiling
- Johan Otten-Biró
- Eric Langerak
- Henk Everts

Sociaal

WSW

Tot 2015 zijn personen geïndiceerd door het UWV-werkbedrijf voor een Wsw-indicatie. Bij deze indicering is bekeken of de beperkingen van de persoon onoverkomelijke problemen opleveren voor een baan in het bedrijfsleven. Na de vaststelling gaat Lucrato niet meer uit van de beperkingen maar van de mogelijkheden van de persoon. Er wordt dan zorgvuldig een traject uitgezet.

Het jaar 2018 is het elfde jaar geweest dat de subsidie van de rijksoverheid is verstrekt aan de gemeenten Apeldoorn, Heerde en Epe en niet meer rechtstreeks aan Lucrato. De drie gemeenten hebben de uitvoering van de Wsw, en de daarmee verbandhoudende subsidie, overgedragen aan Lucrato. Door de bestuurlijke afspraak tussen SZW, Cedris en VNG vindt subsidieverdeling vanaf 2017 plaats op basis van de betalende gemeente zijnde de werkgemeente in plaats van de woongemeente.

Het werken in het kader van de Wet sociale werkvoorziening kent twee vormen: in dienst van Lucrato of middels een Begeleid Werken-traject (BW) in dienst van een reguliere werkgever. Eind 2018 waren 1085 personen in dienst en werkten 102 personen in het kader van Begeleid Werken. Bij Lucrato traden negen SW-medewerkers in dienst. In vijf gevallen betrof het personen vanuit Begeleid Werken welke een terugkeergarantie hebben. De overige vier personen zijn overgenomen van andere SW-bedrijven.

De door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid geschatte blijfkans voor de deelnemende gemeenten is hoger dan de realisatie in 2018. Het gemiddelde op basis van blijfkansen medio 2018 en 2019 is 1106,1 SE. De realisatie ligt 24 SE lager (1082,1 SE).

Het aantal personen in Begeleid Werken is in 2018 gedaald van 103 naar 102 personen. Aan het eind van het jaar werkten er 167 medewerkers via individuele detachering en 544 via groepsdetachering buiten Lucrato. Op 31 december was 68,5% van de medewerkers extern geplaatst. Dit is 1.5% lager dan 2017.

Het ziekteverzuim is in 2017 opnieuw gestegen. In 2017 was er een stijging van 1% naar 13,9%. In 2018 is het ziekteverzuim met 16,0% ruim twee procent hoger.

PMC

Lucrato biedt vanaf 2015 PMC producten aan. Hieronder een opsomming van een aantal trajecten die zijn gestart met personen uit een andere doelgroep dan de SW.

Eind 2018 waren 32 personen in dienst via Nieuw Beschut. 29 personen woonachtig in Gemeente Apeldoorn, 2 personen in Epe en 1 persoon in Heerde. Van de 32 personen waren 4 personen actief in een individuele detachering en 10 personen in een groepsdetachering.

Vanaf 1 februari 2017 bedient Lucrato personen uit de bijstand door hen het helpen aan werk. De gezamenlijke doelstelling voor Lucrato en de eenheid A&I was om in 2018 een daling van 100 uitkeringen te realiseren. Dit doel is ruimschoots gehaald. Per saldo werden er eind 2018 200 uitkeringen minder verstrekt dan een jaar eerder. Lucrato heeft bijna 39% van de uitstroom gerealiseerd. Het gaat om een aantal van 485 personen uit de uitkering waarvan 385 naar werk, 19 naar studie, 29 door handhaving en 52 overige redenen. In gezamenlijkheid met A&I zijn 73 statushouders volledig uitgestroomd naar werk en 55 gedeeltelijk uitgestroomd naar werk. Daarnaast zijn 52 statushouders volledig uit de bijstand door het volgen van onderwijs met studiefinanciering.

Voor de Gemeente Epe zijn in 2018 76 personen volledig uit de bijstand uitgestroomd naar werk, 8 personen zijn gedeeltelijk uitgestroomd door werk en 11 personen zijn uitgestroomd door het volgen van onderwijs met studiefinanciering.

Voor de Gemeente Heerde zijn in 2018 24 personen volledig uit de bijstand uitgestroomd naar werk en 9 personen zijn gedeeltelijk uitgestroomd door werk.

In 2018 waren er onder andere 25 lopende trajecten voor arbeidsmatige dagbesteding vanuit WLZ en WMO; 122 personen waren intern en 187 extern actief in een leerwerksetting; 28 jobcoachtrajecten; 6 jongeren hebben deelgenomen aan 'Jij aan Zet' en 26 BBL's het traject 'Op Naar Werk!'; 9 Eritrese statushouders in traject en naast deze trajecten zijn er onder andere stagetrajecten voor leerlingen Pro/VSO, trainingen, screeningstrajecten, werkfittrajecten, arbeidsmogelijkhedenonderzoeken en loonwaardeonderzoeken uitgevoerd.

SW Medewerkers naar geslacht % (per 31-12-18)

Man	68%
Vrouw	32%

SW Medewerkers naar leeftijd % (per 31-12-18)

< 25 jaar	1%
25 t/m 34 jaar	8%
35 t/m 44 jaar	18%
45 t/m 54 jaar	29%
>54 jaar	44%

SW Medewerkers naar dienstjaren % (per 31-12-18)

0 t/m 1	2%
2 t/m 4	6%
5 t/m 9	28%
>9	65%

Herkomst sw medewerkers naar betalende gemeente in % (per 31-12-18)

Apeldoorn	76%
Epe	16%
Heerde	8%
Overige	0%

SW-Arbeitsplaatsen (SE)	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
<i>Inclusief niet deelnemende gemeenten</i>										
Taakstelling/blijfkans	1332,2	1317,1	1301,8	1324,2	1349,3	1335,1	1279,8	1201,7	1155,4	1106,1
Realisatie Lucrato	1248,4	1229,7	1209,7	1203,4	1254,7	1232,5	1150,4	1099,06	1055,5	990,3
Realisatie Begeleid Werken	83,7	88,7	95,4	103,5	97	104,3	101,7	93,02	91,0	91,7
Realisatie totaal	1332,2	1318,4	1305,1	1325,1	1351,7	1336,9	1252,1	1192,08	1146,5	1082,1
<i>Aantal medewerkers per 31-12</i>	1485	1477	1519	1559	1551	1529	1406	1335	1259	1187

* miv 2015 wordt er geen taakstelling meer afgegeven. Deze is vervangen door de blijfkans.

Afgifte eerste indicatie

Matig	111	165	172	79	77	51
Ernstig	25	47	23	9	16	7
Advies Begeleid Werken	37	78	81	34	46	24

WachtlIJst per 31 december

Instroom	151	231	220	108	123	94
Uitstroom	146	168	222	256	149	142
Omvang	290	353	351	203	177	129

Uitstroom wachtlijst

Dienstbetrekking Lucrato	55	64	102	132	65	60
Begeleid Werken	16	23	33	16	22	14
Overige uitstroom	76	81	87	108	62	68
Gemiddelde wachttijd bij uitstroom (in maanden)*	23,6	19,9	23,3	19,6	17,7	15

* Uit deze cijfers lijkt het alsof personen na ongeveer 1,5 jaar instromen. In werkelijkheid is dit ongeveer 2.5 jaar.

Het verschil is te verklaren door personen die zich binnen korte tijd terugtrekken van de wachtlijst en daarmee het gemiddelde beïnvloeden.

Uitstroom vanuit WSW Lucrato

Vut/pensioen	26	38	26	37	17	23	38	24	31	30
Arbeidsongeschiktheid	10	18	22	19	18	16	19	17	16	20
Doorstroom vrije bedrijf	1	1	0	0	2	0	0	0	1	1
Doorstroom Begeleid Werken	23	8	8	3	13	10	12	3	5	7
Overgang naar dagvoorziening	0	3	1	3	2	3	1	0	1	2
Overplaatsing ander SW-bedrijf	5	10	1	1	1	2	0	2	2	1
Ernstige misdragingen	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Van rechtswege	11	8	11	22	25	25	36	7	5	0
Overlijden	7	10	5	8	5	8	9	3	11	11
Overig	13	16	28	16	26	15	18	13	10	11
TOTAAL	96	112	102	109	110	102	133	69	82	83

Human Resources en beleid

Het jaar 2018 was het eerste 'officiële' jaar van werkbedrijf Lucrato. De afdeling HR en beleid heeft zich in dit jaar vooral bezig gehouden met het goed laten 'landen' van de medewerkers van Feluagroep en werkplein Activerium die aan de hand van een reorganisatie en bemensingsprocedure aangesteld zijn binnen werkbedrijf Lucrato. Naast de normale dienstverlening van HR, het voeren van de 'running business' en de ondersteuning van de lijnorganisatie heeft de inzet van HR zich gedurende het jaar vooral geconcentreerd een aantal thema's. De beschrijving van de inhoudelijke bijdrage richt zich hier met name op.

Functiewaardering en functie-indeling

Op het gebied van functiewaardering- en functie-indeling is in 2018 nog een aantal losse eindjes opgepakt die voortkwamen uit de reorganisatiefase. Met name binnen de afdeling Financiën en ICT, heeft op ICT-gebied een uitgebreide analyse plaatsgevonden van de aanwezige functies met bijbehorende taken en verantwoordelijkheden. Deze analyse heeft geleid tot een definitieve indeling en waardering van de ICT-functies waarna dit arbeidsrechtelijk is geformaliseerd.

De werkzaamheden op dit gebied hebben geleid tot een definitief vastgesteld en up-to-date functiehuis voor werkbedrijf Lucrato. Dit functiehuis vormt een belangrijke basis voor het proces van organisatieontwikkeling zoals dat zich in de komende jaren zal manifesteren bij Werkbedrijf Lucrato. De afdeling HR zal dit proces nauwgezet monitoren om het functiehuis in de toekomst up-to-date te houden.

Werving nieuwe medewerkers HR

Drie personeelsadviseurs en de coördinator van de personeels- en salarisadministratie (PSA) hebben in 2018 de afdeling HR vaarwel gezegd. Twee personeelsadviseurs zijn intern een andere functie gaan bekleden (projectleider en coördinator contractadministratie) en de beide andere medewerkers hebben hun loopbaan voortgezet buiten werkbedrijf Lucrato. Dit heeft geleid tot een aantal intensieve wervingsprocedures om nieuwe geschikte opvolgers te vinden. In de loop van 2018 heeft dit tot de instroom geleid van twee nieuwe personeelsadviseurs en een adviseur inzetbaarheid (met speciale focus op het proces van inzetbaarheid en verzuim). De vacante plek van de coördinator van de contractadministratie is opgevuld door een herverdeling van de werkzaamheden/taken binnen de PSA.

Persoonlijk leiderschap

In 2018 hebben we binnen werkbedrijf Lucrato de lijn doorgetrokken om te blijven investeren in persoonlijk leiderschap onder alle reguliere medewerkers. Aan de hand van het gedachtengoed van de '7 eigenschappen van Covey', zijn door het jaar heen themabijeenkomsten en lunchsessies georganiseerd. Daarnaast is er veel geïnvesteerd in assessments, coachingstrajecten en opleidingsinitiatieven voor individuele medewerkers in het kader van hun eigen ontwikkeltraject. Ook in 2019 zullen we deze initiatieven doorzetten. Werkbedrijf Lucrato is een organisatie die volop in ontwikkeling is en het thema van persoonlijk leiderschap en mensontwikkeling zullen belangrijke pijlers zijn onder het fundament om een succesvolle organisatie te blijven.

Performance management

In 2018 is besloten om het systeem van functionerings- en beoordelingsgesprekken te herzien. Het 'oude' systeem werd steeds meer als tijdrovend gezien en niet meer passend bij de cultuur en ambitie van het nieuwe werkbedrijf Lucrato waar talentontwikkeling, flexibiliteit, innovatie en ondernemerschap centraal zijn komen te staan. Met het oog hierop is een nieuw systeem van gespreksvoering ontwikkeld waarbij de focus ligt op medewerkers in hun kracht zetten en de toegevoegde waarde van iedereen (nog) beter benutten. De scope hierbij is vooral ontwikkel- en toekomstgericht. Het systeem kenmerkt zich door een 5-tal vragen die als kapstok moeten dienen voor een goed gesprek tussen leidinggevende en medewerker. De vragen gaan over 'doe ik de goede

dingen', 'doe ik de dingen goed', waar ligt mijn toegevoegde waarde, hoe kan ik mezelf blijven ontwikkelen en zit ik nog op de goede plek.

In de tweede helft van 2018 hebben alle leidinggevenden binnen werkbedrijf Lucrato al een 'officieus' gesprek gevoerd met hun medewerkers in de geest van dit nieuwe systeem. De ervaringen hierbij waren positief. In 2019 zal het nieuwe performance management systeem 'officieel' worden geïmplementeerd.

Arbodienst

Werkbedrijf Lucrato heeft in 2018 een onderhandse aanbesteding uitgevoerd op het gebied van arbodienstverlening. Tot eind 2018 bestond er een samenwerking met Zorg van de Zaak. Via deze organisatie waren een bedrijfsarts en verzuimcoach werkzaam bij werkbedrijf Lucrato. Het contract met deze arbodienst liep eind 2018 af en in de tweede helft van 2018 is werkbedrijf Lucrato middels een onderhandse aanbesteding op zoek gegaan naar een nieuw contract in het kader van de arbodienstverlening. Hiertoe zijn een viertal partijen uitgenodigd om deel te nemen aan deze onderhandse aanbesteding: Zorg van de Zaak (de zittende arbodienst), Perspectief BV, Rienks Arbodiensten en De Bedrijfspoli. Aan de hand van de gevoerde procedure van offertes, presentaties, gesprekken en gunning is uiteindelijk een keuze gemaakt om met De Bedrijfspoli in zee te gaan als nieuwe arbodienst per januari 2019. Er is een samenwerkingscontract voor drie jaar tot stand gekomen waarvan de kern bestaat uit het inhuren van een bedrijfsarts en coach arbeid en gezondheid. De maanden november en december 2018 hebben in het teken gestaan van een strakke implementatie door HR opdat de nieuwe arbodienst en haar professionals per 1 januari 2019 hun werkzaamheden konden aanvangen.

Onderzoek Sociale Veiligheid

In maart 2018 heeft Denise van Kampen, in het kader van een afstudeerscriptie voor haar studie Toegepaste psychologie, een onderzoek uitgevoerd naar de mate van sociale veiligheid onder reguliere medewerkers bij werkbedrijf Lucrato. Aan de hand van een vragenlijst is onderzocht in welke mate ongewenste omgangsvormen (pesten, discriminatie en intimidatie) plaatsvinden bij werkbedrijf Lucrato, in welke mate er sprake is van gezonde groepsprocessen en hoe medewerkers subjectieve veiligheid ervaren. De deelname aan het onderzoek was erg hoog. In totaal 110 van de 130 werknemers van werkbedrijf Lucrato hebben deelgenomen aan het onderzoek. De uitkomst van het onderzoek leverde een zeer positief beeld op over de sociale veiligheid bij werkbedrijf Lucrato. Er was niet of nauwelijks sprake van ongewenste omgangsvormen terwijl gezonde groepsprocessen zich op hoog niveau bevonden. Eindconclusie van het onderzoek was dat reguliere werknemers van werkbedrijf Lucrato een hoge mate van sociale veiligheid ervaren binnen de organisatie.

Werkgeversdienstverlening

In 2018 zijn wij gestart met branchegericht werken. Hierbij is aansluiting gezocht bij de branche indeling zoals het UWV en Economische Zaken van gemeente Apeldoorn hanteert. Ook het ROC heeft de aansluiting gezocht bij deze branches met de kansrijke beroepen. Het voordeel is dat accountmanagers van de verschillende organisaties gezamenlijk optrekken in de branches en veel inhoudelijke kennis opdoen over de ontwikkelingen in de branches. In 2018 hebben we o.a. als UWV en Lucrato gezamenlijk succesvol een bijdrage geleverd aan het verzoek om kandidaten te plaatsen bij PostNL.

Om mismatches te voorkomen zijn er gesprekken gevoerd met bedrijven uit de kansrijke branches om de verwachtingen te managen qua werknemersvaardigheden en vakvaardigheden waarbij er gezamenlijke leerlijnen zijn ontwikkeld. Deze leerlijnen kunnen door zoveel mogelijk doelgroepen worden ingezet.

In samenspraak met bedrijven hebben er in 2018 diverse “werkbezoeken” plaats gevonden bij bedrijven waarbij de kandidaat het bedrijf kon aanschouwen en zijn interesse direct ter plekke kenbaar kon maken. Dit heeft geresulteerd in diverse plaatsingen bij de bezoekende bedrijven. Deze aanpak zullen vanuit de brancheteams zeker in 2019 hun vervolg krijgen, naast het houden van de meet & greet bijeenkomsten c.q. banenmarkten.

In 2018 is de samenwerking met werkgevers verder verstevigd in het kader van indicatie banenafspraken. De kandidaat profielen van kandidaten met een indicatie banenafpraak zijn inzichtelijk gemaakt.

Wat betreft de SW-medewerkers zijn er ca 70% gedetacheerd bij bedrijven. Om de ontwikkelmogelijkheden van deze medewerkers te bepalen is besloten om de reële (loon)waarde van deze medewerkers vast te stellen, dan wel te bepalen welke functie passend is.

Werkzoekende dienstverlening

In 2018 zijn wij in gezamenlijk overleg met Activering en Inkomen gestart met preventie aan de poort. Kandidaten werden tijdens de zoekperiode uitgenodigd kennis te maken met het Vacatureplein en Uitzendbureaus bij Lucrato. Het doel was om de kandidaten die binnen 1 jaar bemiddelbaar waren, nog eerder te machten op vacatures zodat ze geen aanspraak hoefden te maken op een uitkering.

In de tweede helft van 2018 is Lucrato gestart met de aanpak “Iedereen in ontwikkeling naar Werk”. Na een eerste evaluatie van de start van Werkbedrijf Lucrato werd geconcludeerd dat wij veel kandidaten met talent hebben maar dit bij velen nog verder ontwikkeld moet worden om te kunnen voldoen aan de vraag van de werkgever. Daarbij wordt tevens gebruik gemaakt van het arbeidsdiagnosecentrum van Lucrato. Ook het UWV maakt hiervan veelvuldig gebruik voor de werkfit-trajecten.

Zo is er ook specifiek voor jongeren en voor kwetsbare jongeren binnen de aanpak “iedereen in ontwikkeling naar werk” een programma ontwikkeld. Deze aanpak heeft veel informatie gegeven over deze doelgroep; wat voor kandidaten zijn het en wat vraagt het qua begeleiding naar werk. Door gebruik te maken van de kennis en infrastructuur van Lucrato kunnen we kandidaten ontwikkelen naar werk waarbij we gebruik maken van stage c.q. leerwerkactiviteiten van onze relatie en/of van de infrastructuur van Lucrato. De samenwerking met Pluryn, die een ruimte huurt aan de Egerlaan, kwam op gang door werkzaamheden aan te bieden aan de jongeren die zij middels productiewerkzaamheden kennis willen laten maken met de arbeidsmarkt.

In de loop der tijd kan geconcludeerd worden dat steeds meer partners de kennis en expertise van Werkbedrijf Lucrato weten te benutten. Zo heeft Lucrato de trajectbegeleiding verzorgd van de mensen in arbeidsmatige dagbesteding binnen de verschillende ketens. Tegelijkertijd is een plan in

de maak om in 2020 Arbeidsmatige dagbesteding anders te gaan organiseren. Lucrato is nauw betrokken bij deze nieuwe ontwikkelingen. Naast de trajectbegeleiding binnen de ketens WMO, voerden wij ook een aantal jobcoachtrajecten uit voor kandidaten die vanuit de P-wet geplaatst zijn bij werkgevers. Naast deze reguliere jobcoachtrajecten is door A&I ook jobcoaching ingekocht vanuit het project Psychische aandoeningen. Deze trajecten hebben doorloop naar 2019. In opdracht van het Regionaal Meldpunt Coördinatie heeft Lucrato jobcoaching en diagnose trajecten uitgevoerd voor NUGGERS.

In april 2018 is o.a. een samenwerkingsovereenkomst met Gemeente Hattem aangegaan voor het uitvoeren van onderzoekstrajecten in het arbeidsdiagnosecentrum, voor kandidaten uit de P-wet en worden voor gemeente Voorst de loonwaardemetingen uitgevoerd. In 2018 zijn er in totaal 387 kandidaten gezien door het arbeidsdiagnosecentrum

Wat betreft statushouders is in 2018 gestart met de Werkclub Statushouders, waarbij Werkbedrijf Lucrato is gevraagd de projectleiding op zich te nemen. Het doel van deze werkclub is om de statushouder centraal te stellen en de betrokken organisaties (o.a. Vluchtelingenwerk, Activering & Inkomen en werkbedrijf Lucrato) als netwerkorganisatie te laten functioneren. Vanuit deze gezamenlijke aanpak zal de focus worden gebracht op werk en studie en waarbij de statushouder indien wenselijk maatschappelijk wordt ondersteund. Gemeente Apeldoorn heeft verzocht een programma te ontwikkelen voor het activeren van Eritrese vluchtelingen. Eind 2017 is hiermee gestart en dit had een doorloop in 2018. In februari 2018 is een onderzoeksproject (o.l.v. Lucrato) opgestart waar het arbeidsdiagnosecentrum de diagnostiek bij tien Eritrese statushouders heeft verzorgd.

In de eerste helft van 2018 is dit project afgerond en onderdeel geworden van het project “De werkclub”. Voor een aantal statushouders zijn taalstages bij ons ingekocht. Deze taalstage hebben doorloop in 2018. In 2018 zijn deze afgerond en onderdeel geworden van “De Werkclub”.

Het Gildenhûs in Heerde

Met de officiële start van Werkbedrijf Lucrato op 1 januari 2018, zijn vanaf dat moment ook in de samenwerking met de gemeente Heerde een aantal zaken veranderd. Zo kwam de traditionele rolverdeling opdrachtgever- opdrachtnemer voor trajecten te vervallen en werden alle kandidaten met een afstand < 1 jaar naar werk overgedragen naar werkbedrijf Lucrato. Daarnaast kan ook in Heerde geconcludeerd worden dat men de kennis en expertise van Lucrato in Heerde steeds beter weet te vinden.

De Pilot “Op weg naar werk” waarbij Lucrato de participatiecoach levert loopt in 2018 nog door. De participatiecoach ondersteunt de kandidaat, die over arbeidspotentieel bezit, bij het krijgen van (meer) regie op de verschillende leefdomeinen om uiteindelijk de gemeente te kunnen adviseren over het mogelijk benutbaar arbeidspotentieel. Het betreft hier kandidaten waarvan middels Dariuz is gebleken dat zij een grote afstand naar reguliere arbeid hebben >3 jaar. In september 2018 hebben collega's van Lucrato en klantmanagers werk en inkomen van de gemeente Heerde nogmaals een uitgebreide bestandsscreening gedaan in de caseload Activering (afstand naar regulierwerk 1>3 jaar). Uit deze caseload die nog bij de gemeente Heerde zit zijn 30 kandidaten overgedragen naar werkbedrijf Lucrato. Vanaf november 2018 doet Lucrato de intakes voor nieuwe bijstandsaanvragen bij gemeente Heerde. Dit is een pilot die in maart 2019 wordt geëvalueerd.

Daarnaast is in december 2018 gestart met een groep van 15 kandidaten om vanuit de taallessen die zij volgen bij het Deltion College vervolg te geven aan ontwikkeling van de Nederlandse taal door het organiseren en begeleiden van taalstageplekken bij werkgevers.

Naast het ontwikkelen van de kandidaten, SW medewerkers, Beschut Werkers, het helpen van werkgevers om mensen met afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te hebben, ontwikkelen wij ook onze medewerkers. Het ontwikkelen van eigenaarschap is hierbij een belangrijk aandachtspunt passend binnen onze kernwaarden van vreugde, vertrouwen en verbinding.

Financieel 2018

Werkbedrijf Lucrato heeft in 2018 in financieel opzicht een moeilijk jaar achter de rug. De subsidie die wij ontvangen ten behoeve van de WSW is evenals voorgaande jaren niet langer toereikend om tot een sluitende begroting te komen. Ook de middelen die wij genereren uit onze activiteiten zijn, net als voorgaande jaren, niet langer toereikend om het gat te dichten. Het begrote omzetniveau is niet gehaald en tegenvallende gemiddelde tarieven voor de detacheringen zijn belangrijke veroorzakers. Daarnaast hebben we bij deelnemende gemeenten minder PMC producten gerealiseerd dan begroot. De opbrengsten uit productieactiviteiten liggen iets boven het begrotingsniveau. Dankzij een veel hoger dan begroot SW-subsidiebedrag (ca. € 1.100.000,-) is het uiteindelijke exploitatieresultaat beter dan begroot.

Vanaf het begin van het jaar is dit beeld ontstaan. Aan de kostenkant zijn maatregelen getroffen door te werken met investeringstops en het instellen van kostenplafonds. Gedurende het jaar zijn we, in nauwe samenwerking met de deelnemende gemeenten, bijsturingsmaatregelen gaan opstellen. Daar waar mogelijk zullen we in de komende jaren maatregelen treffen aan kosten- en opbrengstenkant om het exploitatieresultaat te verbeteren. De afhankelijkheid van de centrale overheid is groot. Ook zijn we afhankelijk van de deelnemende gemeenten en de extra middelen die ingezet kunnen en moeten worden.

In 2018 hebben we 65 (begroot 153) WSW medewerkers geplaatst bij een externe werkgever, 132 (begroot 194) medewerkers zijn terug gekomen van een externe plaatsing. Per saldo zijn dus 67 (begroot 41) personen teruggekomen van een externe plaatsing.

Het totaal aantal extern geplaatste medewerkers is hiermee gekomen op een stand van 813. Ruim 68% van het totaal aantal medewerkers.

Naast bovengenoemde activiteiten wordt Werkbedrijf Lucrato ingezet bij de uitvoering van activering van uitkeringsgerechtigden en het uitvoeren van taken op het gebied van arbeidsparticipatie en re-integratie. Voor het uitvoeren van deze nieuwe taken is een deel van de bij de gemeenten beschikbare P-Budgetten ter beschikking gesteld aan Werkbedrijf Lucrato. Daarnaast zijn er ca. 40 nieuwe collega's overgekomen van de deelnemende gemeenten. De hieruit voortvloeiende extra kosten worden door de gemeenten gefinancierd.

Onderstaand treft u een overzicht met de belangrijkste prestatie-indicatoren:

Sociale kengetallen	Werkelijk	Begroot
Beweging van binnen naar buiten	65	153
Beweging van buiten naar binnen	132	194
Stand van binnen naar buiten	813	848
Financiële kengetallen: (x €1.000)		
Omzet Re-integratieactiviteiten	6.667	7.510
Omzet Leerwerkactiviteiten	884	835
Omzet PMC producten	1.053	1.171
Overige opbrengsten	398	286
 Personeelskosten	 36.848	 37.356
Extern personeel	1.425	903
Onderhoudskosten	789	902
Algemene kosten	408	548

Subsidieresultaat	-/- 2.874	-/- 3.123
Resultaat excl. Subsidieresultaat	2.636	2.447
Eindresultaat	-/- 238	-/- 676

WWB Uitstroom:

Apeldoorn verhouding in/uit	1.20 gerealiseerd; begroot 1.08
Apeldoorn: uitgeplaatste statushouders	180 tegenover 50 begroot
Epe: Uitstroom naar werk/studie	95 tegenover 60 begroot
Heerde: Uitstroom naar werk	33 tegenover 34 begroot

1. Netto schuldquote & de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldlast van de organisatie ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie in welke mate rentelasten en aflossingen op de exploitatie rusten. Bij Werkbedrijf Lucrato is geen sprake van een rentelast of aflossingsverplichtingen.

2. Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de organisatie in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. De volgende definitie wordt gehanteerd: Eigen vermogen als percentage van het totale vermogen. Het percentage bedraagt 49%

3. Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de organisatie heeft om de lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Het percentage bedraagt -2%

4. Grondexploitatie

Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale geraamde bedragen. Is niet van toepassing bij Werkbedrijf Lucrato.

5. Belastingcapaciteit

Dit kengetal geeft inzicht hoe de belastingdruk in provincie of gemeenten zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Is niet van toepassing bij Werkbedrijf Lucrato.

Paragrafen

Dit hoofdstuk bestaat uit acht paragrafen die belangrijk zijn om inzicht te krijgen in de financiële positie van onze organisatie. We hebben informatie gebundeld, die vaak versnipperd is opgenomen in de begroting.

De onderwerpen hebben we om verschillende redenen gekozen:

- Het onderwerp heeft mogelijk een grote financiële impact.
- Het onderwerp heeft een grote politieke betekenis.
- Het onderwerp is van belang voor de uitvoering van de programma's.
- Het is noodzakelijk dat de raad beschikt over een overzicht van deze onderwerpen voor de uitvoering van haar taken.

Welke paragrafen zijn er?

De onderwerpen van de paragrafen zijn voorgeschreven in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Zeven paragrafen zijn verplicht:

- lokale heffingen;
- weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- onderhoud kapitaalgoederen;
- financiering;
- bedrijfsvoering;
- verbonden partijen;
- grondbeleid.

Lokale heffingen

Is niet van toepassing voor Werkbedrijf Lucrato.

Weerstandvermogen en risicobeheersing

In 2018 heeft er een risico-inventarisatie plaatsgevonden binnen werkbedrijf Lucrato. BDO-Advisory heeft ons ondersteund bij dit project. Het resultaat van deze inventarisatie was een lijst met elf geselecteerde risico's die van invloed kunnen zijn op het weerstandsvermogen. Eventuele overige risico's zijn te beperken door het nemen van de juiste beheersmaatregelen.

De geïdentificeerde risico's zijn beoordeeld op kans en impact. Besloten is om minimaal 2x per jaar de risico's opnieuw te beoordelen en na te gaan in hoeverre er nieuwe risico's zijn ontstaan of mogelijk gaan ontstaan.

Belangrijkste risico's zijn (gerangschikt naar mogelijke impact)

- Gemeenten dekken (door middel van opdrachten) niet de helft van het subsidieresultaat
- Lucrato is niet in staat om te voldoen aan de behoefte van werkgevers (stopzetten/wegvallenopdrachten)
- Subsidie wordt naar beneden gesteld door de Rijksoverheid.
- De strategie van Lucrato is onvoldoende gericht om de loonwaarde van de SW'er te verhogen.
- Verloop uitstroom SW'ers lager dan ingeschat.

Ten aanzien van de hoogte of gewenste hoogte van het weerstandsvermogen heeft het bestuur nog geen uitspraak gedaan.

Bestemmingsreserves

De volgende bestemmingsreserves zijn aangewezen op basis van in het verleden genomen bestuursbesluiten:

- Vakantiegeld
- Organisatieontwikkeling

Ten aanzien van de volgende bestemmingsreserves heeft het bestuur in 2015 en 2016 ingestemd:

- Organisatieontwikkeling
- Spreiding (egalisatie) subsidiedaling
- Transitievergoeding

Voorzieningen

Voor kwantificeerbare en voorzienbare kosten zijn de volgende voorzieningen getroffen:

- Wachtgeldverplichting
- Voorziening groot onderhoud

Onderhoud kapitaalgoederen

Voor groot onderhoud aan de bedrijfspanden is een voorziening getroffen. De voorziening is bedoeld voor een gelijkmatige spreiding van de onderhoudskosten over een langere periode. De panden verkeren in een goede staat van onderhoud. In beginsel vindt er jaarlijks een dotatie plaats om het saldo van de voorziening groot onderhoud op een voldoende niveau te houden voor grotere onderhoudskosten in de periode 2019-2028. Er zijn geen andere kapitaalgoederen waarvoor een voorziening is gewenst. De bedrijfspanden worden conform de planning, die de basis is voor de voorziening, onderhouden. De toevoegingen aan de voorziening worden bepaald op basis van het geschatte bedrag van groot onderhoud en de periode die telkens verloopt tussen de werkzaamheden van groot onderhoud, één en ander zoals blijkend uit het meerjarenonderhoudplan. De kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de voorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten.

Financiering

In 2018 zijn geen wijzigingen in onze financiering opgetreden. Investeringskonden uit de aanwezige eigen middelen worden gefinancierd.

Overtollige middelen zijn uitgezet conform de wetgeving rondom het 'schatkistbankieren'.

Gezien het begrote resultaat 2019 en de Eigen Vermogen positie zal naar verwachting op korte termijn geen externe financieringsbehoefte ontstaan.

Treasury

We voldeden in 2018 zowel aan de wettelijke eisen voor wat betreft de kasgeldlimiet voor vlottende schulden, als de renterisiconorm voor langlopende schulden. Onderstaand een samenvatting van de berekening van de kasgeldlimiet en rente risiconorm.

Kasgeldlimiet (x € 1.000,-)

Gemiddelde overschot liquide middelen	€ 1.354,-
Kasgeldlimiet	€ 3.542,-
Ruimte tot kasgeldlimiet	€ 4.896,-

De kasgeldlimiet wordt berekend door het wettelijke percentage (8,5%) te vermenigvuldigen met het totaal van de jaarbegroting. Onder jaarbegroting wordt verstaan de som van de totale lasten.

Renterisiconorm (x € 1.000,-)

Renterisiconorm in 2018	€ 8335,-
Aflossingen in 2018	€ 0,-
Ruimte tot renterisiconorm	€ 8.335,-

De renterisiconorm wordt berekend door de vaste schuld per 1 januari 2018 (€ 0,-) te vermenigvuldigen met het wettelijke percentage (20%). Onze vaste schuld is nihil. Er bestaat dus geen renterisico.

Sinds eind december 2013 zijn wij verplicht deel te nemen aan het fenomeen 'schatkistbankieren'. Onze overvloedige liquide middelen moeten wij afromen ten gunste van het rijk. Derhalve maakt Werkbedrijf Lucrato groep geen gebruik van financiële instrumenten.

Op pagina 42 van dit verslag treft u de volgende overzichten:

- Berekening benutting drempelbedragen schatkistbankieren;
- Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen.

Bedrijfsvoering

De aspecten rondom de bedrijfsvoering zijn beschreven in de voorgaande hoofdtukken "Sociaal", "Human Resources en Beleid", "Re-integratieactiviteiten" en "Financieel 2018"

Verbonden partijen

Werkbedrijf Lucrato heeft in 2018 de volgende deelnemingen:

Felua-groep Holding B.V.

100% eigendom, aandelenkapitaal € 90.000,- waarvan gestort € 18.000,-. De B.V. is op 1 december 2004 opgericht en gevestigd aan de Egerlaan 15 te Apeldoorn. Doelstelling is mensen met afstand tot werk begeleiden naar zo regulier mogelijk werk.

Grondbeleid

Is niet van toepassing voor Werkbedrijf Lucrato.

Toekomst

Vanaf 1 januari 2018 is de Gemeenschappelijke Regeling Lucrato officieel een feit. De Gemeenschappelijk Regeling Felua-groep is aangepast naar de nieuwe GR.

Werkbedrijf Lucrato treedt als bedrijfsvoeringsorganisatie op namens de drie deelnemende gemeenten Apeldoorn, Epe en Heerde en behartigt op basis van het door de deelnemers vastgestelde beleid en binnen de door de deelnemers vastgestelde financiële kaders de gemeenschappelijke belangen van de deelnemers op het gebied van arbeidsparticipatie en re-integratie.

Ter behartiging van de belangen hierboven genoemd zijn de volgende doelgroepen te onderscheiden:

- Doelgroep medewerkers vallende onder de voormalige Wet Sociale Werkvoorziening;
- Doelgroep medewerkers met de indicatie "Nieuw Beschut";
- Kansrijke werkzoekenden. (bemiddelbaar naar een baan binnen één jaar).

Daarnaast zal Werkbedrijf Lucrato ingezet worden bij de uitvoering van activering van uitkeringsgerechtigden en het uitvoeren van taken op het gebied van arbeidsparticipatie en re-integratie.

We zijn in 2018 begonnen met het opstellen van een pakket bijsturingsmaatregelen. Aanleiding is dat de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten in hun “zienswijzebrieven” als reactie op de Meerjarenbegroting 2019-2022 van Werkbedrijf Lucrato, hun ernstige zorgen aan het bestuur geuit hebben over de huidige financiële positie en het langjarig perspectief van Werkbedrijf Lucrato.

Er zijn verschillende bijsturingsmaatregelen uitgewerkt met de volgende invalshoeken:

Vanuit de invalshoek **productie**: er is onder andere gekeken naar maatregelen op het gebied van productie efficiency, kwaliteit van de werkprocessen, de economische opbrengsten, samenstelling van de orderportefeuille, innovatie en samenwerking met het bedrijfsleven.

Vanuit de invalshoek **werkgeversdienstverlening**: voorstellen om te komen tot marktconformere markttarieven, het stimuleren van ondernemerschap en contractoptimalisatie met opdrachtgevers.

Vanuit de invalshoek **financiën en beleid**: voorstellen zijn uitgewerkt die betrekking hebben op de omvang en reikwijdte van de dienstverlening van Werkbedrijf Lucrato en de intergemeentelijke samenwerking en investering.

Daar waar mogelijk zijn bijsturingsmaatregelen reeds in 2018 doorgevoerd. In 2019 zal verder worden gewerkt aan het doorvoeren van de maatregelen. Bij een groot aantal van deze maatregelen kunnen we als werkbedrijf niet autonoom beslissen en zijn we (deels) afhankelijk van de drie deelnemende gemeenten en/of de centrale overheid.

Vast staat dat de omvang van de maatregelen zoals deze op het moment bekend zijn niet voldoende is om het negatieve resultaat om te buigen naar een positief resultaat. Slechts een zeer beperkt deel van de kosten hebben een variabel karakter.

Jaarrekening 2018

WERKBEDRIJF
Lucrato

Inhoudsopgave

Jaarrekening

Inleiding jaarrekening	31
Balans per 31 december 2018	32
Overzicht van baten en lasten	35
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	37
Toelichting op de balans	41
Toelichting op het Overzicht van baten en lasten	49
Overzicht van gerealiseerde baten en lasten per taakveld	59
Begrotingsrechtmatigheid	61
Controleverklaring accountant	63

Inleiding jaarrekening

Per 1 januari 2004 dient op grond van artikel 213 van de Gemeentewet de accountant behalve een getrouwheidsonderzoek naar de jaarrekening ook een rechtmatigheidsonderzoek naar de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties uit te voeren. Deze wijziging in de Gemeentewet is nader uitgewerkt in het Besluit Accountantscontrole Provincies en Gemeenten (BAPG) dat ook per 1 januari 2004 van kracht is geworden. Accountants moeten dus bij de jaarrekening een controleverklaring over getrouwheid en over de rechtmatigheid verstrekken.

Het Algemeen Bestuur heeft in haar vergadering van 19 juni 2007 voor 2006 en de daarop volgende jaren het normenkader ten behoeve van de financiële rechtmatigheid vastgesteld.

Het normenkader wordt gevormd door onder het Nederlands recht vallende wet- en regelgeving en interne regelgeving. Door het vaststellen van de jaarrekening wordt tevens het actuele normenkader vastgesteld.

De volgende interne verordeningen c.q. regelgeving vallen onder het normenkader van de Financiële Rechtmatigheid:

- Gemeenschappelijke regeling Lucrato
- Financiële verordening Lucrato
- Controle verordening Lucrato
- Vastgestelde goedkeuringstolerantie in de vergadering van 24 februari 2005
- Treasurystatuut
- Mandaatverlening aan algemeen directeur (directiestatuut)
- Bestuursbesluiten
- Investeringsprocedure
- Inkoop- en aanbestedingsbeleid

Balans per 31 december 2018

ACTIVA	31 december 2018		31 december 2017	
VASTE ACTIVA				
Materiële vaste activa				
Investerings met economisch nut		2.228		2.593
Financiële vaste activa				
Kapitaalverstrekkingen aan		18		18
Deelnemingen	18		18	
Leningen aan		36		36
Deelnemingen	36		36	
VLOTTENDE ACTIVA				
Voorraden		12		30
Grond- en hulpstoffen	10		7	
Onderhanden werk	-		-	
Gereed product en handelsgoederen	2		23	
Uitzettingen		3.337		3.295
Debiteuren	818		921	
Vorderingen op gelieerde entiteiten	646		652	
Overige vorderingen	1.873		1.722	
Overlopende activa		322		166
Overige nog te ontvangen bedragen	322		166	
Liquide middelen		251		293
Totaal		6.204		6.431

(voor bestemming gerealiseerde resultaat)

(bedragen x € 1.000,-)

PASSIVA	31 december 2018		31 december 2017	
VASTE PASSIVA				
Eigen vermogen		3.126		3.718
Algemene reserve	814		2.050	
Bestemmingsreserves	2.550		2.370	
Gerealiseerd resultaat	-238		-702	
Voorzieningen		250		232
Voorzieningen voor verplichtingen	30		95	
Voorzieningen ter egalisering van kosten	220		137	
VLOTTENDE PASSIVA				
Netto-vlottende schulden		2.705		2.403
Crediteuren	370		293	
Schulden aan gelieerde entiteiten	246		392	
Overige schulden op korte termijn	2.089		1.718	
Overlopende passiva		123		78
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	123		78	
Totaal		6.204		6.431

Aldus opgemaakt:

24 juni 2019

M. Sandmann
Voorzitter bestuur

Aldus vastgesteld:

24 juni 2019

G. E. van Sunder
Algemeen directeur

Overzicht van baten en lasten

(bedragen x € 1.000,-)

	Begroting 2018	Realisatie 2018	Realisatie 2017
BATEN			
Netto omzet	9.802	9.004	9.093
Kosten grond- en hulpstoffen, uitbesteed werk en overige productiekosten	666	710	372
Netto toegevoegde waarde	9.136	8.294	8.721
Overige bedrijfsopbrengsten	1.294	1.397	292
Totaal Baten	10.430	9.691	9.013
LASTEN			
Personeelskosten			
Lonen, sociale lasten doelgroep-personeel	28.945	28.798	29.665
Lonen, sociale lasten ambtelijk personeel	6.859	6.460	4.766
Overige personeelskosten doelgroep-personeel	1.065	1.090	1.156
Overige personeelskosten ambtelijk personeel	487	389	335
Overige gemengde personeelskosten	-	-1	7
Inleenkrachten doelgroep-personeel	114	194	140
Inleenkrachten ambtelijk personeel	789	1.231	1.042
Loonkostensubsidie Begeleid Werken	1.011	1.091	1.119
Totale Personeelskosten	39.270	39.252	38.230
Bedrijfskosten			
Afschrijvingen op vaste activa	526	475	482
Rente	-	-	-
Huur	27	29	29
Onderhoudskosten	902	789	859
Energieverbruik	214	189	190
Belastingen en verzekeringen	165	160	155
Algemene kosten	548	408	480
Totale Bedrijfskosten	2.382	2.050	2.195
Diverse lasten	25	23	76
Totaal lasten	41.677	41.325	40.501
Resultaat uit bedrijfsvoering voor Rijksbijdragen en Gemeentelijke bijdragen	-31.247	-31.634	-31.488
Rijks- en gemeentelijke bijdragen (subsidies)			
Rijksbijdragen	26.938	28.105	29.375
Gemeentelijke bijdragen	3.089	2.937	-
Totaal Rijks- en gemeentelijke bijdragen (subsidies)	30.027	31.042	29.375
Resultaat voor mutaties in reserves en voor resultaatbestemming	-1.220	-592	-2.113
Begrote toevoeging aan bestemmingsreserve	-	-	-
Begrote onttrekking aan best- + alg.reserve	544	354	1.411
Niet begrote onttrekking aan best- + alg.reserve	-	-	-
Gerealiseerde resultaat	-676	-238	-702

Overheadkosten binnen het Overzicht van baten en lasten

6.153

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

Onderstaande grondslagen, waarop de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling is gebaseerd, zijn bedoeld als leidraad voor een juiste interpretatie van de financiële overzichten. De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Voor zover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato waarin de diensten zijn verricht. De kostprijs van deze diensten wordt aan dezelfde periode toegerekend. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden conform BBV verantwoord in het jaar waarin het recht op het ontvangen van dividend ontstaat.

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

Gebruik van schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening dient de directie, in overeenstemming met de algemeen aanvaarde grondslagen, bepaalde schattingen te maken en veronderstellingen te doen die mede bepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen afwijken van deze schattingen.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Balans

Vaste activa

Materiële vaste activa

De waardering van de materiële vaste activa is gebaseerd op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. Bij de waardering van de materiële vaste activa wordt rekening gehouden met een vermindering van hun waarde indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering niet plaatsgevonden. Op grond wordt niet afgeschreven.

De afschrijvingstermijnen volgens de lineaire methode bedragen in het algemeen in jaren:

• Gebouwen	40
• Gebouw- en terreinaanpassingen	10 tot 20
• Installaties	5 tot 10
• Inventarissen	5
• Machines	5 tot 10
• Vervoermiddelen	5
• Overige materiële vaste activa, waar onder automatisering	3

Financiële vaste activa

Het betreft deelnemingen in andere bedrijven c.q. organisaties. De deelnemingen zijn opgenomen tegen verkrijgingsprijs van de aandelen. Leningen betreffen een vordering op deelnemingen. Deze is gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vlottende activa

Voorraden

De grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen standaard verrekenprijzen. Verschillen tussen standaard verrekenprijs en feitelijke inkoopprijs worden als bedrijfsresultaat verantwoord. Incourante voorraden zijn afgewaardeerd tot marktwaarde. De onderhanden werken worden gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, verminderd met op de balansdatum reeds voorzienbare verliezen. De vervaardigingsprijs omvat de verrekenprijzen van de grond- en hulpstoffen, de loonkosten en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

De gereede producten worden gewaardeerd tegen de fabricagekostprijs of tegen de marktwaarde indien deze lager is dan de fabricagekostprijs. De fabricagekostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen, de loonkosten en de overige kosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Incourante voorraden zijn afgewaardeerd tot marktwaarde.

Uitzettingen en overlopende activa

De uitzettingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor de verwachte oninbaarheid van uitzettingen (met name vorderingen) is een voorziening getroffen. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Lucrato heeft uit hoofde van onderstaande wetgeving een vordering opgenomen die compensatie van reeds betaalde transitievergoedingen omvat in de periode vanaf 1 juli 2015 tot en met eind 2018 ('oude situaties'). De vordering is nominaal opgenomen. Werkgevers kunnen vanaf 1 april 2020 met terugwerkende kracht compensatie bij UWV aanvragen voor dienstverbanden die zijn geëindigd vanaf 1 juli 2015. Het gaat om dienstverbanden van langdurig arbeidsongeschikte werknemers die de werkgever heeft ontslagen en aan wie een transitievergoeding is betaald. De wet die compensatie van de aan langdurig zieke werknemers betaalde transitievergoeding regelt, is op 20 juli 2018 in het Staatsblad gepubliceerd.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Liquide middelen

De liquide middelen worden tegen nominale waarde opgenomen en omvatten bank-, giro- en kassaldi. Sinds 16 december 2013 is Lucrato verplicht haar liquide middelen, welke (tijdelijk) niet nodig zijn voor de uitoefening van haar taken en verantwoordelijkheden, aan te houden in de schatkist bij het ministerie van Financiën, het zogenaamde schatkistbankieren. Vanaf 2014 moet hierover in de jaarrekening worden gerapporteerd volgens het format zoals opgenomen in deze jaarrekening.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserve, bestemmingsreserves en gerealiseerd resultaat.

Algemene reserve

De algemene reserve dient als buffer om toekomstige tegenvallers te kunnen opvangen.

Bestemmingsreserves

Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waaraan door het bestuur een bepaalde bestemming is gegeven. Het gehele bedrag van de bestemmingsreserves ultimo het jaar dient onderbouwd te zijn met bestuursbesluiten van het Algemeen Bestuur dan wel opgenomen te zijn in het voorliggende voorstel tot resultaatbestemming.

Resultaat na bestemming

Het resultaat na bestemming is het resterende resultaat na reeds bestemde mutaties in de reserves. Het resultaat na bestemming wordt na vaststelling van de jaarrekening toegevoegd dan wel onttrokken aan de algemene reserve.

Voorzieningen

De voorzieningen bestaan uit:

Voorziening personeel

Per 1 juli 2018 trad een medewerker uit dienst. De medewerker was in 2018 vrijgesteld van werkzaamheden.

Voorziening wachtgeldverplichting

De voorziening is opgebouwd ten behoeve van wachtgeldverplichting voor personen die waren opgenomen in de reorganisatievoorziening.

Voorziening groot onderhoud

Voor de verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, installaties en dergelijke, wordt een voorziening gevormd. De toevoegingen aan de voorziening worden bepaald op basis van het geschatte bedrag van groot onderhoud en de periode die telkens verloopt tussen de werkzaamheden van groot onderhoud, één en ander zoals blijkend uit het meerjarenonderhoudplan. De kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de voorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde en hebben een looptijd korter dan één jaar.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

Het Overzicht van baten en lasten van de GR is meer gedetailleerd dan het BBV voorschrijft. De GR heeft hier bewust voor gekozen. Het Overzicht van baten en lasten komt tegemoet aan de sturingsmechanismen van het bestuur en de verantwoordingsbehoefte aan de gemeenten.

Lasten baten-stelsel

De baten en lasten zijn toegerekend aan het jaar waarin de diensten of goederen geleverd zijn (lasten baten-stelsel). De baten en lasten waartussen een causaal verband bestaat, zijn in hetzelfde jaar verantwoord. De verliezen en in redelijkheid te berekenen risico's, die hun oorsprong vinden in of vóór het verslagjaar zijn verwerkt in de jaarrekening.

Netto omzet

Onder netto omzet wordt verstaan de opbrengst van aan derden geleverde goederen en diensten, exclusief de over de omzet geheven belastingen en onder aftrek van kortingen, inclusief de mutatie in de voorraad gereed product en onderhanden werk.

Kosten voor grond- en hulpstoffen en uitbesteed werk

De direct aan orders toegerekende kosten van grond- en hulpstoffen en uitbesteed werk worden berekend op basis van vaste verrekenprijzen voor zover deze uit de voorraad worden geleverd of inkoopprijs voor rechtstreekse inkopen.

Pensioenlasten

Lucrato kent de volgende twee pensioenregelingen: ABP voor de reguliere medewerkers en PWRI voor de SW-medewerkers. Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Rijks- en gemeentelijke bijdragen

De financiële middelen voor de uitvoering van de Participatiewet, voortkomend uit de Integratie-uitkering Sociaal Domein.

Resultaatbestemming

Conform het BBV worden de mutaties in de reserves, zowel bij de begroting als de rekening, separaat verantwoord. Het jaarrekeningresultaat is hierdoor zowel vóór als na bestemming* inzichtelijk.

** Met bestemming wordt hier de verrekening (storting in/onttrekking uit) met de reserves bedoeld.*

Toelichting op de balans

(bedragen x € 1.000,-)

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

	Boekwaarde per 1 januari	Investerings	Af: boekwaarde van de des- investerings	Af: afschrijvingen	%	Boekwaarde per 31 december	Boekwaarde per 31 december
	2018					2018	2017
Investerings met economisch nut							
Grond	238	-	-	-	0,0%	238	238
Voorzieningen aan terreinen	36	-	-	4	10,0%	32	36
Gebouwen	1.242	5	-	164	2,5%	1.083	1.242
Installaties	264	12	4	44	10,0%	228	264
Inventarissen	633	40	-	200	10,0% *	473	633
Machines	118	-	-	36	10,0%	82	118
Vervoermiddelen	63	49	-	27	20,0%	85	62
Sub-totaal	2.594	106	4	475		2.221	2.593
Activa in uitvoering						7	-
Totaal Investerings met economisch nut						2.228	2.593
Cumulatieve aanschafwaarden ultimo verslagjaar						11.053	10.989
Cumulatieve afschrijvingen ultimo verslagjaar						8.832	8.396
Boekwaarde per 31 december (exclusief activa in uitvoering)						2.221	2.593

* Voor de vaste activa hardware en software geldt een afschrijvingspercentage van 33,33%.

Financiële vaste activa

	Boekwaarde per 1 januari	Verstrekkings	Afschrijving, aflossing, verkoop	Herwaardering	Boekwaarde per 31 december	Boekwaarde per 31 december
	2018				2018	2017
Kapitaalverstrekkings						
Deelneming Felua-groep Holding B.V.	18	-	-	-	18	18
Totaal Kapitaalverstrekkings	18	-	-	-	18	18
Leningen						
Lening u.g. aan Felua-groep Holding B.V.	36	-	-	-	36	36
Totaal Deelnemings	36	-	-	-	36	36

Per 1 december 2004 is voor 100% deelgenomen in en een lening verstrekt aan Felua-groep Holding B.V.

In 2018 hebben binnen de Holding geen activiteiten plaats gevonden. Het eigen vermogen per 31 december 2018 bedraagt € 18.000.

Toelichting op de balans

(bedragen x € 1.000,-)

	2018	2017
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorraden		
Grondstoffen	10	7
Gereed produkt	2	23
Totaal Vorraden	12	30
Uitzettingen *		
Debiteuren **	848	951
Af: Voorziening dubieuze debiteuren	30	30
	818	921
Vorderingen op gelieerde entiteiten **	646	652
Rekening-courant met het Rijk	1.175	989
Diverse vorderingen op korte termijn	11	5
Met personeel te verrekenen posten ***	74	109
Lage Inkomens Voordeel	613	619
Totaal Overige vorderingen	1.873	1.722
Totaal Uitzettingen	3.337	3.295

* De uitzettingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

** Het saldo aan debiteuren en vorderingen op gelieerde entiteiten (excl. BTW, Bonus BSW en Subsidie SW) bedroeg ultimo 2018 11,4% (2017: 14,6%) van de omzet. Hiermee staat een vordering gemiddeld 41 dagen uit. Per 31 januari 2019 stond van het saldo per 31 december 2018 nog een bedrag open van € 350.000.

*** Met personeel te verrekenen posten betreft vnl. de lopende fietsprojecten.

Overlopende activa

Overige nog te ontvangen bedragen		
Nog te ontvangen opbrengsten	13	37
Vooruitbetaalde kosten	65	88
Waarborgsommen	-	-
SV- en pensioenpremies	63	-
Te ontvangen compensatie transitievergoeding *	157	-
Overige overlopende activa	24	41
Totaal Overige nog te ontvangen bedragen	322	166
Totaal Overlopende activa	322	166

* Uitgangspunt berekening hoogte compensatie: ontvangen loon tijdens 2 jaar ziekte, mits 2 jaar in dienst.

Liquide middelen

Rekening-courant kredietinstellingen*	250	293
Kas	1	-
Totaal Liquide middelen	251	293

* De liquide middelen zijn vrij opneembaar.

Toelichting op de balans

(bedragen x € 1.000,-)

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

(1) Drempelbedrag 313

		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	287	333	206	285
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	26	-	106	27
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	21	-	-

(1) Berekening drempelbedrag

(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	41.677
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	41.677
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	313

(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen

		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	25.786	30.320	18.996	26.240
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) = (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	287	333	206	285

Toelichting op de balans

(bedragen x € 1.000,-)

PASSIVA**VASTE PASSIVA****Eigen vermogen**

Omschrijving	Saldo aan het begin van het jaar	Resultaatbestemming 2017	Resultaat boekjaar voor mutaties reserves	Toevoegingen/ onttrekkingen in het boekjaar	Saldo aan het eind van het jaar
Algemene reserve	2.050	-1.236	-	-	814
Bestemmingsreserves	2.370	534	-	-354	2.550
Resultaat	-702	702	-592	354	-238
Totaal Eigen vermogen	3.718	-	-592	-	3.126

Afloop van de bestemmingsreserves:

	Beginsaldo 1 januari 2018	Toename in 2018	Afname in 2018	Eindsaldo 31 december 2018
<u>Reserves tengevolge van de invoering van het BBV</u>				
Vh Vakantiegeld	2.116	-	169	1.947

Deze reserves hebben betrekking op in het verleden opgebouwde voorzieningen ten behoeve van personeels-gerelateerde uitgaven. Door de invoering van het Besluit Begroting en Verantwoording in 2004 is het aanhouden van deze voorzieningen niet meer toegestaan. Op basis van bestuursbesluit zijn deze voorzieningen ondergebracht bij de bestemmingsreserves.

Overige reserves

Organisatieontwikkeling	172	313	67	418
Transitievergoeding	82	221	118	185

Organisatieontwikkeling: door de verandering in 2017 van Felua-groep naar Lucrato zijn er investeringen gepleegd. Voor de afschrijvingen op deze investeringen is een bestemmingsreserve gevormd.

Transitievergoeding: de Rijksoverheid heeft in 2015 deze vergoeding geïntroduceerd. Bij ontslag op verzoek van de werkgever heeft een medewerker die twee jaar of langer in dienst is geweest, of na twee jaar ziek uit dienst gaat, recht op een vergoeding.

Totaal Bestemmingsreserves	<u>2.370</u>	<u>534</u>	<u>354</u>	<u>2.550</u>
----------------------------	--------------	------------	------------	---------------------

Toelichting op de balans

(bedragen x € 1.000,-)

	2018	2017
Vorzieningen		
Vorzieningen voor verplichtingen		
Personeel		
Saldo per 1 januari	37	-
Dotatie	-	37
Vrijval	-	-
Besteding	37	-
Saldo per 31 december	-	37
Deze voorziening heeft een looptijd korter dan een jaar.		
Wachtgeldverplichting		
Saldo per 1 januari	58	122
Dotatie	-	-
Vrijval	-	8
Besteding	28	56
Saldo per 31 december	30	58
Van deze voorziening heeft € 25.000 een looptijd korter dan een jaar.		
Totaal Voorzieningen voor verplichtingen	30	95
Vorzieningen ter egalisering van kosten		
Groot Onderhoud		
Saldo per 1 januari	137	67
Dotatie	100	100
Besteding	17	30
Saldo per 31 december	220	137
Van deze voorziening heeft € 183.000 een looptijd korter dan een jaar.		
Totaal Voorzieningen ter egalisering van kosten	220	137
Totaal Voorzieningen	250	232

Toelichting op de balans

(bedragen x € 1.000,-)

	2018	2017
VLOTTENDE PASSIVA		
Netto-vlottende schulden		
Crediteuren	370	293
Schulden aan gelieerde entiteiten	246	392
Loonheffing	704	609
Omzetbelasting	414	456
SV- en pensioenpremies	602	564
Nog te verrekenen creditnota's *	361	79
Diversen *	8	10
Totaal Overige schulden op korte termijn	2.089	1.718
Totaal Netto-vlottende schulden	2.705	2.403

* In verband met de vergelijkbaarheid zijn de bedragen uit 2017 opgesplitst.

Overlopende passiva

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume

Te betalen inkoopfacturen	119	74
Vooruitontvangen bedragen	-	-
Reservering verlofdagen*	4	4
Totaal Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die ...	123	78
Totaal Overlopende passiva	123	78

* Dit betreft het door werknemers gespaarde verlof ten behoeve van zorg, sabbatical of vroegtijdig uittreden.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Het betreft reeds aangegane, dan wel intern goedgekeurde, verplichtingen welke niet in de balans zijn opgenomen ad € 315.000, bestaande uit leaseverplichtingen over de resterende lease termijnen voor een bedrag van € 243.000 met een maximale looptijd van 5 jaar en 1 maand, alsmede huur- en onderhouds-verplichtingen voor een bedrag van € 41.000 met een maximale looptijd van 1 jaar en 9 maanden, alsmede inkoopverplichtingen voor een bedrag van € 32.000.

Voor opgebouwde vakantiegeld (alleen SW)- , levensloop- en verlofrechten dient ultimo 2018 rekening gehouden te worden met een bedrag van respectievelijk € 923.000 en € 1.297.000, in totaal € 2.220.000.

In het kader van de invoering van het BBV per 1 januari 2004 zijn de, per die datum, opgebouwde rechten ad € 2.456.000 van de SW- en ambtelijk medewerkers opgenomen onder de bestemmingsreserves. Door verdergaande sturing m.b.t. opname van verlofuren, het uitbetalen van verlofuren en de vrijval van de reservering vakantiegeld voor ambtelijk personeel als gevolg van de invoering van het IKB in 2017 is de reserve gedaald tot € 1.947.000. Ultimo 2018 is er een tekort aan gereserveerde rechten ad € 273.000 (€ 1.947.000 minus € 2.220.000).

Toelichting op de balans

Sinds 2017 jaar zijn er ook medewerkers van de doelgroep Beschut Werk in dienst. Deze groep heeft inmiddels voor een bedrag van € 26.000 rechten opgebouwd ten aanzien van vakantiegeld en verlofrechten.

Toelichting op het Overzicht van baten en lasten

(bedragen x € 1.000,-)

BATEN**Opbrengsten uit bedrijfsvoering (Netto omzet)**

	2018	2017
Externe netto omzet	9.031	9.127
Af: bonussen en kortingen	27	34
Totaal Opbrengsten uit bedrijfsvoering	9.004	9.093

Netto toegevoegde waarde

Netto omzet	9.004	9.093
Af: kosten grond- en hulpstoffen, uitbesteed werk en overige (productie)kosten	710	372
Totale Netto toegevoegde waarde	8.294	8.721

Overige bedrijfsopbrengsten

Opbrengsten uit desinvesteringen	8	42
Bijdrage loonkosten Beschut Werk	289	110
Bijdrage personele inzet	-	60
Dividend van Feluagroep Holding B.V.	1.000	-
Te ontvangen compensatie transitievergoeding 2016 en 2017	46	-
Overige baten *	54	80
Totaal Overige bedrijfsopbrengsten	1.397	292

* De Overige baten bestaan uit:

Vrijval voorzieningen	-	8
Baten betrekking hebbende op voorgaand jaar	19	9
Overige diverse baten	35	63
Totaal Overige baten	54	80

Kosten grond- en hulpstoffen, uitbesteed werk en overige (productie)kosten

Kostprijs productie en projecten *	188	271
Reservering nog te betalen creditnota's *	283	80
Inkoop bij derden t.b.v. re-integratieactiviteiten	219	-
Kostprijs restaurants	-	-
Overige productiekosten **	20	21
Totaal Kosten grond- en hulpstoffen, uitbesteed werk en overige (productie)kosten	710	372

* In verband met de vergelijkbaarheid zijn de bedragen uit 2017 opgesplitst.

** De Overige productiekosten bestaan uit:

Gereedschappen en hulpstoffen	20	21
Vrachtkosten in- en verkoop	-	-
Overige productiekosten	-	-
Totaal Overige productiekosten	20	21

Toelichting op het Overzicht van baten en lasten

(bedragen x € 1.000,-)

	2018	2017
Rijksbijdragen		
Bijdrage via gemeenten	28.105	29.375
Totaal Rijksvergoedingen	<u>28.105</u>	<u>29.375</u>
 Gemeentelijke bijdragen		
Deelnemende gemeenten:		
Apeldoorn	2.549	-
Epe	226	-
Heerde	162	-
Sub-totaal Deelnemende gemeenten	2.937	-
Niet-deelnemende gemeenten	-	-
Totaal Gemeentelijke bijdrage	<u>2.937</u>	<u>-</u>

Toelichting op het Overzicht van baten en lasten

(bedragen x € 1.000,-)

LASTEN**Lonen, sociale lasten doelgroep-personeel**

	2018	2017
Bruto lonen	23.325	24.032
Terugontvangen ziekengelden/zwangerschapsverlof	-62	-25
Totaal loonkosten doelgroep-personeel	23.263	24.007
Sociale lasten	3.573	3.638
Pensioenpremies	1.962	2.020
Totaal sociale lasten doelgroep-personeel	5.535	5.658
Totaal Lonen, sociale lasten doelgroep-personeel	28.798	29.665
Het aantal doelgroep-medewerkers bedroeg:		
per 1 januari	1.276	1.344
per 31 december	1.219	1.276

In het kader van "Begeleid Werken" staan ultimo 2018 102 medewerkers geregistreerd (ultimo 2017: 103).

Overige personeelskosten doelgroep-personeel

Werkkleding	18	29
Vervoerskosten *	493	510
Dienstreizen	10	18
Opleidingskosten	15	19
Bedrijfsgeneeskundige zorg	233	237
Kosten salarisverwerking	12	12
Cateringkosten	194	190
Coachingkosten	4	12
Overige kosten	111	129
Totaal Overige personeelskosten doelgroep-personeel	1.090	1.156

* De door doelgroep-medewerkers betaalde eigen bijdragen zijn reeds op dit bedrag in mindering gebracht.

Inleenkrachten doelgroep-personeel

Inleenkrachten	194	140
Totaal Inleenkrachten	194	140

Begeleid werken

Loonkostensubsidie	1.091	1.119
Totaal Begeleid werken	1.091	1.119

Toelichting op het Overzicht van baten en lasten

(bedragen x € 1.000,-)

	2018	2017
Lonen, sociale lasten ambtelijk personeel		
Bruto lonen	5.027	3.730
Terugontvangen ziekengelden/zwangerschapsverlof	-	-19
Totaal loonkosten ambtelijk personeel	5.027	3.711
Sociale lasten	678	506
Pensioenpremies	755	549
Totaal sociale lasten ambtelijk personeel	1.433	1.055
Totaal Lonen, sociale lasten ambtelijk personeel	6.460	4.766
 Het aantal ambtelijke medewerkers bedroeg:		
per 1 januari	72	74
per 31 december	93	72
 Overige personeelskosten ambtelijk personeel		
Studiekosten	101	75
Wervingskosten	23	10
Dienstreizen	16	17
Kosten leaseauto's (incl. eigen bijdragen)	37	32
Vervoerskosten	113	98
Bedrijfsgeneeskundige zorg	28	17
Kosten salarisverwerking	1	1
Cateringkosten	17	16
Coachingkosten	18	35
Outplacementkosten	4	-
Overige personeelskosten	31	34
Totaal Overige personeelskosten ambtelijk personeel	389	335
 Overige gemengde personeelskosten		
Kosten leaseauto's	-1	7
Totaal Overige gemengde personeelskosten	-1	7
 Inleenkrachten ambtelijk personeel		
Inleenkrachten	1.231	1.042
Totaal Inleenkrachten	1.231	1.042

Toelichting op het Overzicht van baten en lasten

(bedragen x € 1.000,-)

	2018	2017
Afschrijvingen op vaste activa		
Voorzieningen aan terreinen	4	3
Gebouwen	164	162
Installaties	44	47
Inventarissen	200	203
Machines	36	40
Vervoermiddelen	27	27
Totaal Afschrijvingen op vaste activa	<u>475</u>	<u>482</u>
Rente		
Leningen en rekening-courant	<u>-</u>	<u>-</u>
Huur		
Gebouwen en erfpacht	27	27
Bedrijfs- en vervoermiddelen	2	2
Totaal Huur	<u>29</u>	<u>29</u>
Onderhoudskosten		
Gebouwen en terreinen	189	253
Installaties	62	62
Inventarissen	29	42
Machines	37	15
Vervoermiddelen	11	8
Schoonmaakkosten	283	282
Intern transport	15	16
Computerapparatuur	163	181
Totaal Onderhoudskosten	<u>789</u>	<u>859</u>
Energieverbruik		
Electriciteit	67	68
Gas	96	95
Water	4	5
Benzine en overige brandstoffen	22	22
Totaal Energieverbruik	<u>189</u>	<u>190</u>
Belastingen en verzekeringen		
Onroerende zaak belasting	43	44
Waterschaps- en polderlasten	11	10
Brandverzekering	46	42
Overige verzekeringen	54	53
Motorrijtuigenverzekering	3	3
Motorrijtuigenbelasting	3	3
Totaal Belastingen en verzekeringen	<u>160</u>	<u>155</u>

Toelichting op het Overzicht van baten en lasten

(bedragen x € 1.000,-)

	2018	2017
Algemene Kosten		
Verkoopkosten		
Betalingskorting	-	-
Acquisitiekosten	-	2
Ontwikkelingskosten	8	22
Representatiekosten	8	14
Overige verkoopkosten	13	27
Sub-totaal Verkoopkosten	29	65
Kosten dienstverlening door derden		
Externe dienstverlening	109	122
Overige algemene kosten		
Telefoon etc.	54	51
Kantoorbenodigdheden	8	7
Personeelsperiodieken	7	6
Abonnementen en contributies	58	60
Vergader- en representatiekosten	-	6
Kopieerkosten, drukwerk en porti	63	80
Overige algemene kosten *	80	83
Sub-totaal Overige algemene kosten	270	293
Totaal Algemene kosten	408	480
* De Overige algemene kosten bestaan uit:		
Kleine inventaris	13	21
Milieukosten	20	27
Kwaliteitskosten	-	-
Beveiligingskosten	9	12
Overig	38	23
Totaal Overige algemene kosten	80	83

Toelichting op het Overzicht van baten en lasten

(bedragen x € 1.000,-)

	2018	2017
Diverse lasten		
Dotatie voorzieningen	-	37
Schadevergoedingen	-	-
Overige lasten *	<u>23</u>	<u>39</u>
Totaal Diverse lasten	<u><u>23</u></u>	<u><u>76</u></u>

* De Overige lasten bestaan uit:

Kasverschil	-	-
Lasten betrekking hebbende op voorgaand jaar	21	38
Overige lasten	<u>2</u>	<u>1</u>
Totaal Overige lasten	<u><u>23</u></u>	<u><u>39</u></u>

Gerealiseerde resultaat

Voorstel tot bestemming van het exploitatiesaldo:

Toevoeging aan bestemmingreserve organisatieontwikkeling	-	313
Toevoeging aan bestemmingreserve transitievergoeding	-	221
Toevoeging danwel onttrekking aan de algemene reserve	<u>-238</u>	<u>-1.236</u>
Totaal Gerealiseerde resultaat	<u><u>-238</u></u>	<u><u>-702</u></u>

Toelichting op het Overzicht van baten en lasten

(bedragen x € 1,-)

Wet Normering Topinkomens - verantwoording

De WNT is van toepassing op Werkbedrijf Lucrato. Het voor Werkbedrijf Lucrato toepasselijke bezoldigings-maximum is in 2018 € 189.000,- (het algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Naam	G.E. van Sunder
Functiegegevens	Algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	130.452
Beloning betaalbaar op termijn	18.203
Subtotaal	148.655
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	189.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-
Totale bezoldiging	148.655

Gegevens 2017

Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	130.611
Beloning betaalbaar op termijn	17.072
Totaal bezoldiging	147.683
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	181.000
Totale bezoldiging	147.683

Toelichting op het Overzicht van baten en lasten

(bedragen x € 1,-)

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1d. Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder.

Naam topfunctionaris	Functie
J. Kruithof	Voorzitter bestuur
M. Sandmann	Voorzitter bestuur
E. Visser	Lid bestuur
H.J. Berkhoff	Lid bestuur
Y. Cegerek	Lid bestuur

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individuele toepasselijk drempelbedrag hebben ontvangen.

Overzicht van gerealiseerde baten en lasten per taakveld

(bedragen x € 1.000,-)

Taakvelden	Realisatie 2018		
	Baten	Lasten	Resultaat
0.4 - Overhead	2.822	6.153	-3.331
0.8 - Overige baten en lasten	-	1	-1
6.4 - Begeleide participatie	37.836	34.667	3.169
6.5 - Arbeidsparticipatie	1.172	1.247	-75
Totaal Taakvelden	<u>41.830</u>	<u>42.068</u>	<u>-238</u>

Begrotingsrechtmatigheid

(bedragen x € 1.000,-)

Voor de begrotingsrechtmatigheid is van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijdingen passen binnen het door het Bestuur geformuleerde beleid en/of worden gecompenseerd door aan de lasten gerelateerde hogere inkomsten. De werkelijke cijfers 2018 wijken af van de begroting. Onderstaand een korte toelichting op het Overzicht van baten en lasten:

	Begroting	Realisatie	Afwijking
Gerealiseerde resultaat:	-676	-238	438
De afwijking is voornamelijk opgebouwd uit:			
- Lagere netto toegevoegde waarde door te ambitieuze omzetdoelstelling (+700) voor, met name, detacheringsactiviteiten.			-842
- Lagere loonkosten van de ambtelijk bezetting doordat een aantal personen (5,90 Fte) uit dienst zijn getreden.			399
- Hogere kosten van inleenkrachten ambtelijk personeel door vervanging (5,77 Fte), voornamelijk via Felua-groep Interval B.V., van uit dienst getreden vaste bezetting.			-442
- Lagere Totale Bedrijfskosten door, met name, strakke sturing op Algemene kosten en minder uitbesteed werk aan onderhoud. We doen meer zelf.			332
- Hogere rijksbijdragen door ontvangst van hoger subsidiebedrag, zoals aangegeven in de mei- en september circulaire van de Rijksoverheid.			1.167
- Lagere Begrote onttrekking aan best- + alg.reserve doordat voor een deel van deze onttrekking de onttrekking afhankelijk is van de werkelijke besteding van de kosten. De werkelijke besteding was dan ook lager.			-190
- Diverse baten en lasten per saldo			14

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van bedrijfsvoeringsorganisatie Werkbedrijf Lucrato

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van bedrijfsvoeringsorganisatie Werkbedrijf Lucrato te Apeldoorn gecontroleerd.

WIJ CONTROLEERDEN	ONS OORDEEL
De jaarrekening bestaande uit: 1. het overzicht van baten en lasten over 2018 en de toelichting (pagina's 36 en pagina 50 tot en met pagina 58); 2. de balans per 31 december 2018 en de toelichting (pagina 33, 34 en pagina 42 tot en met pagina 48); 3. een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving (pagina 38 tot en met pagina 41); 4. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld (pagina 60); 5. het overzicht van investeringen (pagina 62).	Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2018 als van de activa en passiva van bedrijfsvoeringsorganisatie Werkbedrijf Lucrato op 31 december 2018 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Naar ons oordeel zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het door het bestuur vastgestelde controleverordening en financiële verordening d.d. 14 januari 2019.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen, alsmede het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het bestuur op 14 januari 2019 en de Regeling Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2018. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van bedrijfsvoeringsorganisatie Werkbedrijf Lucrato zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 410.800. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2018. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan het bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de EUR 20.500 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

N naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- ▶ het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen (pagina 5 tot en met pagina 26).

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- ▶ met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- ▶ alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten zoals opgenomen in artikel 213 lid 3 sub d van de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het management is verantwoordelijk voor het opstellen van het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het management en het bestuur voor de jaarrekening

Het management is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het management is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het door het bestuur vastgestelde controleverordening en financiële verordening d.d. 14 januari 2019.

In dit kader is het management tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het management noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het bestuur is als kaderstellend en controlerend orgaan op grond van de Wet Gemeenschappelijke regelingen verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de bedrijfsvoeringsorganisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het bestuur vastgestelde controleverordening en financiële verordening d.d. 14 januari 2019 en de Regeling Controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de bedrijfsvoeringsorganisatie;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het management en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 8 April 2019

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

w.g. drs. R.H. Bouman RA
